

LES 5 - Driehoekshandel

Wat leer ik?

- Ik leer over de driehoekshandel.
- Ik leer over de overtocht van de Afrikaanse slaven.
- Ik leer over de blauwe kralen.

☞ In 1630 begonnen de Nederlanders met het veroveren van de eilanden. Een belangrijke reden was het zout op Bonaire, St. Maarten en Curaçao. Dit zout werd verkocht aan de Nederlandse haringvissers. Zij gebruikten het zout voor het goedhouden van hun haringen.

Zout was dus één van de handelsproducten van onze eilanden. In de handel van het Caribisch Gebied met Europa werden producten zoals suiker, cacao, tabak en katoen verscheept.

☞ 1. Wat betekent het woord 'handel'?

Europa dreef ook handel met Afrika. Men verkocht textiel, ijzerwaren, wapens en kralen aan Afrika. Daarnaast kocht men daar mensen als slaven.

Vanuit Afrika werden deze slaven naar het Caribisch Gebied, delen van Zuid-Amerika en de Verenigde Staten verscheept.

Deze routes van handel wordt de driehoekshandel genoemd.

Hieronder kun je de handelsroutes tussen de drie gebieden op het kaartje zien.



Kaart driehoekshandel

☞ 2. Welke Europese landen speelden een rol in de driehoekshandel?

De West Indische Compagnie (WIC) was één van de maatschappijen die op deze handelsroutes voer. Zij vervoerden deze producten en slaven.

Slaven zijn mensen die gedwongen worden te werken voor anderen. Ze zijn niet vrij en worden als bezit beschouwd door de eigenaren. Afrikaanse mannen, vrouwen en kinderen werden gevangen, gebrandmerkt en als slaaf op de boot gezet om verkocht te kunnen worden.

Een gemiddelde overtocht tussen Afrika en Amerika duurde 85 dagen, maar het kon ook wel 4 maanden duren. De overtocht was verschrikkelijk. Per schip werden ongeveer 350 tot 400 slaven vervoerd. De slaven lagen in rijen naast en boven elkaar. Ze werden kaalgeschoren en hadden geen kleren aan.

Ze werden vast gemaakt met ketenen om rustig te blijven. Slaven die opstandig of ziek waren, werden overboord gegooid.



Ketenen

Foto: Prince Victor

Het eten bestond uit paardenbonen, gort of scheepsbescuit. Verder kregen ze maximaal 1 liter water per dag. Als de reis langer duurde dan gepland, ontstond er een tekort aan water en eten. Gemiddeld stierf 17% van de slaven tijdens de overtocht.

3. Hoe denk je dat de Afrikaanse slaven zich voelden tijdens de overtocht?

Na de overtocht werden de slaven ondergebracht in een depot en gekeurd. Curaçao kende twee belangrijke slavendepots: Zuurzak en Groot St. Joris. In de depots kregen ze de kans om weer op krachten te komen. Slaven waren een kostbaar handelsgoed en moesten er goed uit zien voor de verkoop. Ze werden doorverkocht of illegaal verhandeld aan de landen van Zuid-Amerika en in het Caribisch Gebied.

Ook St. Eustatius speelde een belangrijke rol als slavendepot. De slaven werden verkocht aan de Franse, Deense en Engelse eilanden.

- 4a. Kijk in de atlas op blz.111, kaart D: Slavenexport 17^{de} en 18^{de} eeuw. Vanaf welke slavendepots werden de meeste slaven verscheept?

4b. Van welke Europese landen waren deze slavendepots?

4c. Hoeveel slaven zijn er ongeveer in totaal verscheept vanuit Afrika in de 17^{de} en 18^{de} eeuw?

Eén van de herinneringen aan deze tijd zijn de blauwe kralen. Ze werden gebruikt als ruilmiddel, onder andere bij het kopen van Afrikaanse slaven. De slaven zelf gebruikten ze als ruilmiddel. Soms kreeg een slaaf blauwe kralen als cadeautje van zijn meester.

De blauwe kralen werden gemaakt in Amsterdam. Door onder andere de schepen van de WIC kwamen de blauwe kralen op St. Eustatius. Ze waren een overschot van andere reizen.



Blauwe kralen (*blue beads*)